

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

MUBÂREK el-HUCURÂT SÛRESİ

EK 1

KİMDİR BU “A’RABÎLER”?

(Bir Tefekkür denemesi)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَتِ الْأَعْرَابُ أَمَّنَّا
 قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ
 وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا
 إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

49 el-Hucurât 14 Derler ki A'râbîler: "Îmân ettik!" De ki: "Etmediniz îmân! Ve lâkin deyin ki: 'Teslîm olduk biz!' Ve/andolsun ki, henüz hiç girmedî îmân, içine kalblerinizin. Ve/Andolsun ki, eğer itaat ederseniz ALLAH'a ve rasûlüne O'nun, asla eksiltmez size amellerinizden bir şey! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH ğafûrdur, rahîmdir!"

Derler ki A'râbîler: "Îmân ettik!"

De ki: "Etmediniz îmân! Ve lâkin deyin ki: 'Teslîm olduk biz!' Ve/andolsun ki, henüz hiç girmedî îmân, içine evrilip çevrilip-dönüşüp Hakk ve Hakikat'e de, bâtla da dönebilecek kâbiliyette tasarlanıp yaratılmış olan "akıl ve mâneviyyât merkezi" kalblerinizin. Ve/Andolsun ki, eğer itaat ederseniz ALLAH'a ve rasûlüne O'nun, asla eksiltmez size amellerinizden/kasıtlı olarak, bilerek-isteyerek yapıp-ettiklerinizden herhangi bir şey! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH ğafûrdur/kulunu rahmetiyle sarmalayıp azâba uğramaktan korur, rahîmdir/rahmetini yaratmış olduğu bütün varlıklara, aralarında hiçbir ayırım gözetmeksizin dağıtır!"

A'râbîler: "Îmân ettik!" derler. Sen onlara de ki: "Hayır, henüz îmân etmediniz! Sizin: 'Biz toplumun genel kabûlüne ya da menfaatlerimizin gereğine teslîm olduk!' demeniz daha doğrudur; çünkü Hakk Dîn'e îmân henüz akıl ve mâneviyyât merkezi olan kalblerinizin içine girmedî! Ama Hakk Dîn'e îmân gerçekten de kalblerinize yerleşirse ve siz bundan böyle ALLAH'a ve rasûlüne kayıtsız şartsız itaat ederseniz, kasıtlı olarak, bilerek-isteyerek yapıp-ettiğiniz ve değerli olduklarını zannettiğiniz şeylerden asla bir şey eksilmez! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH kulunu rahmetiyle sarmalayıp azâba uğramaktan korur ve rahmetini yaratmış olduğu bütün varlıklara, aralarında hiçbir ayırım gözetmeksizin dağıtır!"

Bu mübârek âyet-i kerîmeyi okuduğumuzda hemen, sormamız gereken suâller şunlardır:

- “Yalnızca görünüşte teslim olup”, bir başka deyişle “Müslîm/Müslüman” olduklarını beyân edip aslında “îmânın henüz kalblerine girmemiş” olması, bir başka deyişle, “tam mânâsıyla sağlam bir îmân sahibi olmama” hâli yalnızca *A'râblar*'a, yani, birçok meâlde yer aldığı şekliyle, “çöl şartlarında yaşayan insanlar/topluluklar”a özgü bir özellik midir?
- “Çöl şartlarında” yaşamayıp da bu tavrı sergileyenler yok mudur ya da olamaz mı?
- “Çöl şartlarında yaşayan insanlar/topluluklar” için *bedevî* (*el-bedvu*=çöl) kelimesini kullanmak daha uygun düşeceği hâlde, Âlemlerin Rabbi ALLAH, celle şânuhu, neden ille de *a'râblar* kelimesini kullanmayı tercih etmiştir?

Sırayla gidelim:

el-bedvu=çöl kelimesi mübârek Kur'ân'da yalnızca bir defâ ve mübârek *Yûsuf* sûresinin 100. âyet-i kerîmesinde geçmektedir:

إِذْ أَخْرَجْنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ

12 Yûsuf 100 (...) beni zindandan çıkardığı zaman ve/andolsun ki, getirdiği zaman sizi o çölden (...)

Ayrıca aynı kökten türetilmiş olan “çölden çıkıp gelen” ve “*bedevî/çöl sâkini*” ifâdeleri iki âyet-i kerîmede geçmektedir:

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً
الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُدِقُهُ مِنْ عَذَابِ آلِيمٍ

22 el-Hacc 25 Şu kesin bir gerçek ki, küfrü benimseyip bir hayat tarzı hâline getirmiş olanlar ve/andolsun ki, geri çevirip alıkoyanlar ALLAH'ın rızasını kazanmaya götüren kolaylıklarla dolu yoldan ve/andolsun ki, o Mescid-i Harâm'dan ki, kıldık/vâr ettik onu insanlar için müsâvî/bu bağlamda: eşdeğer ister kendini oraya adanmışçasına yaşayan olsunlar içinde onun, ve/andolsun ki, ister birdenbire görünürcesine çölden çıkıp gelen! Ve/Andolsun, kim ki irâde eder içinde onun sapkın bir meyledişle ve bir zulmedişle, tattırırız ona bir azâbdan, elîm!

Şu kesin bir gerçek ki, Hakk ve Hakkîkat'i bildikleri hâlde onu, üzerini örtmek sûretiyle hem kendilerinden hem de başkalarından gizlemeyi benimseyip bir hayat tarzı hâline getirmiş olanlar; ve andolsun ki, geri çevirip alıkoyanlar Allah'ın rızasını kazanmaya götüren kolaylıklarla dolu yoldan ve Mescid-i Harâm'dan ki, onu hem kendini oraya adanmışçasına orada yaşayanlar için, hem de birdenbire görünürcesine çölden çıkıp gelenler için eşdeğer kıldık! Ve andolsun, Mescid-i Harâm'da sapkın bir meylediş ve bir zulmediş ortaya koymayı kim irâde ederse - yâni, bu büyük arzusunun gerçekleşmesi için gereken her türlü çabayı sarfedip, her türlü hükmü verirse, ona çok acı veren bir azâbdan tattırırız!

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا
 وَإِن يَأْتِ الْأَحْزَابَ يَوَدُّوا
 لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ
 وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا

33 el-Ahzâb 20 Hesâb ediyorlar o ahzâbın gitmediklerini. Ve/Andolsun, eğer tekrar gelirse o ahzâb, büyük bir ilgiyle isterler -eğer ki olanlarsa bedeviler o a'râbların içindeki- sormayı, bilinmesi mutlaka gereken, çok önemli ve kaynağı itibâriyle kesinlikle doğru olan haberlerinizi. Ve/Andolsun, eğer ki, bulunagelseler bile içinizde, savaşmazlardı, illâ/ancak çok az!

Gözüpek bir kararlılık içinde örgütlenmiş olan o taraftarların-yandaşların gitmediklerini düşünüyorlar. Ve andolsun, gözüpek bir kararlılık içinde örgütlenmiş olan taraftarlar-yandaşlar eğer tekrar gelecek olurlarsa, a'râbların içindeki bedeviler, sizin hakkınızda bilinmesi mutlaka gereken, çok önemli ve kaynağı itibâriyle kesinlikle doğru olan bilgileri içeren haberleri sormayı büyük bir ilgiyle isterler! Ve andolsun, eğer bu kimseler hep içinizde bulunagelmiş olsalar – yâni, sizinle aynı sorunları, sıkıntıları paylaşıp durmuş olsalar bile, gerektiğinde savaşmak için pek istekli olmazlardı!

'*ayn-ra-be* kökünden gelen *a'râb* kelimesini dikkatle ele alıp incelediğimiz zaman, şu son derece ilginç verilerle karşılaşırız: *a'ribe* "açık/berrâk, yalın, vuzuhla, hiçbir şübheye yer bırakmayacak şekilde ve kesin olarak, hatasız ve eksiksiz" yani, "en doğru kelimeleri/kavramları/terimleri seçerek ve onları yerli yerinde kullanarak, herkesin rahatlıkla anlayabileceği şekilde konuştu" demektir. Bir başka deyişle, Arab'lar kendilerini lisânlarını kullanmaktaki mahâret ve yetkinlik üzerinden tanımlamaktadırlar. Arabca'nın en büyük ve en yetkin lugâtlarından biri olan *Lane*'de bildirildiği üzere *el-a'rabu* ya da *el-u'rbu* kavramları, mefhûm-u muhâlifî, yani zıt/karşıtlı anlamlısı olan *el-a'cemu* ya da *el-a'cmudan* farklı olarak "büyük şehirlerin sâkinleri" ve dolayısıyla "aydın kesiminden olup kültürün geliştiği bölgeleri, Arab şehirlerini ve kasabalarını ya da köylerini/her türlü gelişmiş yerleşim merkezlerini kendilerine mesken edinmiş olan kimseler" mânâsına gelmektedir [KAYNAK: *Edward William Lane: ARABIC-ENGLISH LEXICON (London/Edinburgh, 1863-1893)*]. Üstâd *Edward William Lane* parantez arasında –biraz da hayret içinde- şunu ilâve etmektedir: "Ancak şimdi, tam aksine, umumiyetle hayatlarını çölde sürdürenler için kullanılmaktadır".

Bu bağlamda başta İngilizce olmak üzere birçok Batı lisânında "şehir hayatına ait karakteristik özellik"/"şehir ait" "şehirli/şehri mesken tutmuş kişi" mânâsına gelen ve Latince'de "şehir"/"şehir ait"/"şehirli" mânâsına gelen *urbs* kelimesinden hareketle "kibar, zarif, iyi eğitim ve terbiye görmüş" mânâsını kazanmış olan *urbanus* kelimesinden geçmiş/alınmış olan *urban* kelimesinin asıl kökeninin, yani Latince'ye nereden gelmiş olduğunun bilinmediği ifade edilmektedir birçok etimoloji lugâtında. Özellikle *el-u'rbu* ile *urbs* arasındaki ses benzeşmesi dikkate değerdir!

Merhûm üstâd *Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır* da mubârek *et-Tevbe* sûresinin 97. âyet-i kerîmesini tefsîr ederken bu husûsa dikkat çeker.

İşte bu durum, “*zıt yöndeki anlam kayması*”nın sebeplerini irdelemeye yöneltir bizi ister istemez.

Hakîkaten de Rasûlullâh’ın (ASVS) yaşadığı dönemde bile, çocukların “*iyi ve kaliteli Arabca*” konuşmayı öğrenebilmeleri için bu konudaki yetkinlikleriyle ma’rûf Bedevî kabîlelerin/aşîretlerin yanına gönderilmeleri geleneği, hattâ kuralı vardır. Nitekim bizzât Rasûlullâh da (ASVS) çocukluğunda Mekke’nin güneyinde yaşayan *Hevâzîn* aşîretine gönderilmişti.

Şehirler, her dönemde, büyükük ve önemlerine göre, “*kavimlerarası*” ticâretin yapıldığı merkezler olagelmıştır. Tabiidir ki “*kavimlerarası*” ilişkiler yalnızca ticâret hayatını değil, kültürel hayatı da çok büyük ölçüde etkilemiştir. Bu etkileşim kaçınılmaz bir şekilde o şehirlerde konuşulmakta olan “*asli*” lisâna da yansımıştır – tıpkı bugün olduğu ve besbelli bundan böyle de hep olacağı gibi. Karşılıklı olarak “*ödünç alınan*” yeni kelimeler/kavramlar/terimler hattâ deyimler, deyişler ve ifâde biçimleri zamanla o lisanlara yerleşmiş, onları zenginleştirip geliştirmiş ama bazan da kalitelerinin bozulup yozlaşmasına yol açmıştır. Nitekim şehirde konuşulan lisanın bu şekilde bozulup yozlaşması günümüzde de çok ciddî bir sorun olarak gündemdedir. Kelime hazînesinin ve ifâde biçimlerinin muazzam zenginliği ile dünyanın en seçkin ve de önde gelen lisanlarından biri olan Arabca’yı bile olumsuz yönde etkilemiştir. Arabca sözkonusu olduğunda, bu olumsuz etkinin zararını hiç görmeyenler ise, çöl ortamında, güçlü, sürekli ve giderek kalıcı hâle gelen “*kavimlerarası etkileşim ilişkileri*”nden korunmuş bir “*izolasyon*”da yaşayanlar yâni, “*çöl sâkinleri/bedeviler*” olmuştur! Onların kullandıkları lisân, konuştukları Arabca, “*a’rabî*” kalabilmeyi, bir başka deyişle, “*özgün ve sâf karakteri*” ile “*yüksek kalitesi*” bozulmadan varlığını sürdürmeyi başarabilmiştir!

Nitekim merhûm üstâd *Muhammed Esed* kendisiyle yapılan bir söyleşide bu husûsa değinmiştir:

“Benim en büyük şansım Arabca’yı mektepte, akademisyenlerden değil, doğrudan doğruya bedevilerden, onların aralarında onlardan biri olarak yaşarken öğrenmiş olmamdır. Onlar tertemiz, pırıl pırıl bir Asr-ı Saadet Arabcası konuşuyorlardı. Bugün artık böyle bir şans hiç kimse için yoktur, zira benim Arabca’yı öğrenmeye başladığım 1920’li yılların başlarında radyo henüz bedevilerin hayatına girmemişti! Radyonun girmesiyle birlikte onların konuştukları o sâf ve temiz, pırıl pırıl Asr-ı Saadet Arabcası, Arabcanın bu kadar kaliteli bir şekilde konuşulmadığı yerlerden yapılmakta olan yayınların tesiriyle ne yazık ki bozulmaya, özgün karakterini kaybetmeye başladı!”

Burada çok dikkat etmemiz gereken husus Arabca’da meydâna gelen bozulmayı, her biri sâf ve özgün bir lehçeden kaynaklanan “*kıraat farklılıkları*” ile birbirine karıştırmamaktır!

Hiç kuşku yok ki, kavmî aidiyetlerini lisanlarını iyi ve doğru kullanmaktaki mahâret üzerinden tanımlayan Arab’ların bir zamanlar “*büyükşehir sâkinleri*” için kullandıkları *el-a’rabu* kavramını “*çöl sâkinleri*” için kullanmaya başlamaları ve *el-a’rabu* kavramının giderek münhasıran “*çöl sâkinleri*”ni fâde eder hâle gelmesi, işte bu durumdan kaynaklanmaktadır.

Merhûm üstâd *Muhammed Esed* mubârek *el-Hucurât* sûresinin 14. âyet-i kerîmesini yorumlarken şöyle der:

“Bu, bedevilerin şiddetli kavmiyyetçiliklerine ve aşîretçiliklerine, bir başka deyişle ‘geçmişleri ile gurur duymaları’na (Râzî) bir işâret olduğundan, yukarıdaki âyet, bir önceki âyette geçen, bütün kavmiyyetçi/aşîretçi tercihlerin ve önyargıların kınanmasıyla ve gerçek îmânın ön şartı olarak bunları terk etmeye çağrılmaları ile

ilişkilidir. Bu, öncelikle Rasûlullâh'ın (SAVS) çağdaşı bedeviler ile ilgili olmasına rağmen gerçekte genel ve çağlar üstü bir muhtevâyaya sahiptir."

O hâlde şimdi en başta sorduğumuz suâllere, bu bilgilerin ışığında dönelim:

- “Yalnızca görünüşte teslim olup”, bir başka deyişle “Müslîm/Müslüman” olduklarını beyân edip aslında “îmânın henüz kalblerine girmemiş” olması, bir başka deyişle, “tam mânâsıyla sağlam bir îmân sahibi olmama” hâli yalnızca *A'râblar*'a, yani, birçok meâlde yer aldığı şekliyle, “çöl şartlarında yaşayan insanlar/topluluklar”a özgü bir özellik midir?
- “Çöl şartlarında” yaşamayıp da bu tavrı sergileyenler yok mudur ya da olamaz mı?
- “Çöl şartlarında yaşayan insanlar/topluluklar” için *bedevî* (*el-bedvu*=çöl) kelimesini kullanmak daha uygun düşeceği hâlde, Âlemlerin Rabbi ALLAH, celle şânuhu, neden ille de *a'râblar* kelimesini kullanmayı tercih etmiştir?

Günümüzde “kavimlerarası etkileşim”in olumsuz etkileri yalnızca lisanların hızlı bir yozlaşmaya uğramasıyla sınırlı değildir! Öncelikle ve özellikle İslâm medeniyet dâiresi içinde yer alan toplumları İslâmî açıdan olumsuz yönde etkileyen “ithâl kültür”lerin, deyim yerindeyse, “ağababası” olan “modernite”nin haşarı çocuğu “sekülerizm” ve onun en azgın hâli olan “laiklik”/“lâ dîni” lik öncelikle ve özellikle “büyükşehir”li müslimanların mânevî hayatlarında çok büyük bir sığlaşmaya ve yozlaşmaya yol açtı. Birçoğunun dînleriyle olan ilişkileri “ne seninle, ne sensiz” seviyesine düştü. Kimi zaman “gelenek/görenek gereği”, kimi zaman “ağız alışkanlığı” ile ama kimi zaman da “mahalle/ortam baskısı”ndan kaynaklanan bir endişeyle kendilerini “Müslüman” olarak tanımlayan ve böyle tanımlamakla “aslında îmânlı” olduklarını kastedenlerin ama Âlemlerin Rabbi ALLAH'ın, celle şânuhu, dîni İslâm'ı yaşanması gereken şekilde, yani mubârek Kur'ân ve Sünnet-i Rasûlullâh'ın koyduğu, deyim yerindeyse, “norm”lar doğrultusunda yaşamayan, hattâ daha da ileri giderek, yaşamayı reddedenlerin sayısı gözardı edilemeyecek kadar çoktur. Bunlar, sözcülemi, kendilerini “Müslüman” olarak tanımladıkları hâlde “şeri'ât”a karşı olduklarını apaçık söylemekte, üstüne üstlük bu abes tutumlarıyla iftihâr dahi etmektedirler! Ülkemiz özelinde bu tavrı geliştirmiş olan kimseler için, özellikle mü'min müslimanlar arasında “Nüfus Kâğıdı Müslümanı” deyimini kullanılmaktadır ki merhûm üstad *Mâlik bin Nebî* uzun yıllar Batı'nın sömürgeci olmuş müsliman ülkelerde yaşayan müslimanların kendi dînleri konusunda ister istemez içine düştükleri kafa karışıklığı hâlini aynı kelimelerle tarif etmektedir [KAYNAK: *Cevdet Said: BİREYSEL VE TOPLUMSAL DEĞİŞMENİN YASALARI (İnsan Yayınları, İstanbul, 1998) s.22*].

Mubârek Kur'ân'ın zamanla ve ortamla kısıtlı olmayan vasfını tam mânâsıyla idrâk etmiş olan herkes, bu konuda kaçınılmaz olan “tefekür cihâd”na sıvandığında Âlemlerin Rabbi ALLAH'ın, celle şânuhu, âyet-i kerîmede neden *el-A'râbu* kelimesini seçmiş olduğunun ardında yatan hikmeti, “Doğrusunu ancak ALLAH bilir!” demek kayd u şartıyla, derhâl ve kolaylıkla keşfedecektir!

Kaldı ki özellikle de günümüzün şehrili insanının yaşadığı hayatın “çöl şartlarında yaşamak”tan hiçbir farkı olmadığı âşikâr bir vâkiadır! “Çöl şartları”nın, orada yaşayan insan açısından belli başlı özellikleri şunlardır:

- Yoğun bir yalnızlık, çâresizlik ve terk edilmişlik duygusu;
- Her ân yolunu/yönünü kaybedip “doğru yol”u bulabilmek için nereye yönelinmesi gerektiğini doğru dürüst bilememe tehlikesi;

- Bütün boyutlarıyla susuzluk ve açlık;
- Serapların/gerçekmiş gibi görünen sanal ortam ve değerlerin aldaticılığına kanıp/kapılmanın getirdiği çok sayıda tehlike ki, bunların hepsi de günümüzde bâtılın tahakkümü altına girmiş “büyükşehir şartları”nda yaşayan insanların mânevî hayatlarında ve dünyâlarında mecâzî boyutlarıyla mevcuttur.

Dolayısıyla, aşağıdaki mübârek âyet-i kerîmeleri, içlerinde geçen **a’râbîler** teriminin yerine, sözgelimi, “**çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinleri**” ifâdesini yerleştirerek okuduğumuzda mübârek Kur’ân’ın “*zamanötesi*” seslenişi apaçık ortaya çıkacak ve herkes için çok büyük ibretler derlemek mümkün olacaktır:

قَالَتِ الْأَعْرَابُ أُمَّنَّا
 قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ
 وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا
 إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

49 el-Hucurât 14 Derler ki a’râbîler: “Îmân ettik!” De ki: “Etmediniz îmân! Ve lâkin deyin ki: ‘Teslîm olduk biz!’ Ve/andolsun ki, henüz hiç girmedî îmân, içine kalblerinizin. Ve/Andolsun ki, eğer itaat ederseniz ALLAH'a ve rasûlüne O'nun, asla eksiltmez size amellerinizden bir şey! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH ğafûrdur, rahîmdir!”

Derler ki a’râbîler/günümüz bağlamında: çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinleri: “Îmân ettik!” De ki: “Etmediniz îmân! Ve lâkin deyin ki: ‘Teslîm olduk biz!’ Ve/andolsun ki, henüz hiç girmedî îmân, içine evrilip çevrilip-dönüşüp Hakk ve Hakikat’e de, bâtıla da dönebilecek kâbiliyette tasarlanıp yaratılmış olan “akıl ve mâneviyyât merkezi” kalblerinizin. Ve/Andolsun ki, eğer itaat ederseniz ALLAH'a ve rasûlüne O'nun, asla eksiltmez size amellerinizden/kasutlu olarak, bilerek-isteyerek yapıp-ettiklerinizden herhangi bir şey! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH ğafûrdur/kulunu rahmetiyle sarmalayıp azâba uğramaktan korur, rahîmdir/rahmetini yaratmış olduğu bütün varlıklara, aralarında hiçbir ayırım gözetmeksizin dağıtır!”

Çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinleri: “Îmân ettik!” derler. Sen onlara de ki: “Hayır, henüz îmân etmediniz! Sizin: ‘Biz toplumun genel kabûlüne ya da menfaatlerimizin gereğine teslîm olduk!’ demeniz daha doğrudur; çünkü Hakk Dîn’e îmân henüz akıl ve mâneviyyât merkezi olan kalblerinizin içine girmedî! Ama Hakk Dîn’e îmân gerçekten de kalblerinize yerleşirse ve siz bundan böyle ALLAH'a ve rasûlüne kayıtsız şartsız itaat ederseniz, kasutlu olarak, bilerek-isteyerek yapıp-ettiğiniz ve değerli olduklarını zannettiğiniz şeylerden asla bir şey eksilmez! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH kulunu rahmetiyle sarmalayıp azâba uğramaktan korur ve rahmetini yaratmış olduğu bütün varlıklara, aralarında hiçbir ayırım gözetmeksizin dağıtır!”

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ
وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

9 et-Tevbe 90 Ve/Andolsun ki, geldiler özürleri olanlar o a'rabîlerin içinden, izin verilsin onlara diye. Ve/Andolsun, oldukları yerde oturdular, onlar ki, ısrarla yalanladılar ALLAH'ı ve Rasûlünü O'nun. İsâbet edecek küfrü benimseyip bir hayat tarzı hâline getirmiş olanlara onlardan, bir azâb, elîm!

Ve andolsun ki, çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinleri içinden özürler öne sürenler, savaştan ve/veya benzeri ağır yükümlülüklerden uzak tutulmalarına izin verilmesi için geldiler! Ve andolsun ki, ALLAH'ı ve Rasûlünü ısrarla yalanlayanlar durumuna düşüp, oldukları yerde oturdular. Hakk ve Hakîkat'i bildikleri hâlde onu, üzerini örtmek sûretiyle hem kendilerinden hem de başkalarından gizlemeyi benimseyip bir hayat tarzı hâline getirmiş olanlara, çok büyük bir acı veren bir azâb isâbet edecek!

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا
وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

9 et-Tevbe 97 O a'rabîler daha şiddetlidirler küfürde ve nifakta. Ve/Andolsun ki, yatkındırlar bilmemeye hudûdunu ne varsa indirdiğinin ALLAH'ın, Rasûlüne. Ve/Andolsun ki, ALLAH alîmdir, hakîmdir.

Çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinleri, Hakk ve Hakîkat'i bildikleri hâlde onu, üzerini örtmek sûretiyle hem kendilerinden hem de başkalarından gizleyerek, Hakk ve Hakîkat'in inkârına yol açma gayreti konusunda ve şeri'âta, yâni, ALLAH tarafından belirlenmiş ve konmuş, dolayısıyla da insan aklıyla çelişmesi sözkonusu olmayan temel yasa, kural ve ölçülere, bir kapısından girip, yani, ALLAH tarafından belirlenmiş ve konmuş, dolayısıyla da insan aklıyla çelişmesi sözkonusu olmayan temel yasa, kural ve ölçülere uygun davranacağını beyân ettikten sonra, işlerine gelmediği için, akılları sıra bir yolunu bulup, şeriâtin dışına çıkarak, ikiyezül bir menfaatperestlik sergilemekte daha şiddetlidirler. Ve andolsun ki, ALLAH'ın, Rasûlüne indirdiği vahyin belirlemiş olduğu sınırları bilmezlikten gelerek aşmaya yatkındırlar. Ve andolsun ki, ALLAH herşeyi özüne nüfuz ederek, nitelik olarak derinliğine, nicelik olarak tüm ayrıntı ve cüzleriyle ve bunun için zaman, mekân ve âlete muhtâc olmaksızın bilendir, doğru ile yanlışın hükmünü mutlak bir hikmetle koyandır!

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمْ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

9 et-Tevbe 98 Ve/Andolsun ki, o a'rabilerin içinde, infâk ettikleri ne varsa, onu, kendilerini zarara uğratan, zorla ödemek durumunda bırakıldıkları bir borç sayan ve/andolsun ki, bekleyip duranlar var sizin için o kuşatıcı, hâlden hâle döndürücü felâket girdâbının! Onların üzerinedir, kuşatıcı, hâlden hâle döndürücü bir felâket girdâbının en kötüsü! Ve/Andolsun ki, ALLAH semîdir, alîmdir!

Ve andolsun ki, çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinleri içinde, başkalarına yardım için, sözümona hiçbir karşılık beklemezsiniz ve sözümona cömertçe yaptıkları harcamaları kendilerini zarara uğratan, zorla ödemek durumunda bırakıldıkları bir borç sayanlar var! Ve andolsun ki, yine onların içinde sizin kuşatıcı, hâlden hâle döndürücü bir felâket girdâbının içine düşmenizi bekleyip duranlar var! O kuşatıcı, hâlden hâle döndürücü felâket girdâbının en kötüsünün içine onlar düşecektir sonunda! Ve andolsun ki, ALLAH herşeyi özüne nüfuz ederek, nitelik olarak derinliğine, nicelik olarak tüm ayrıntı ve cüzleriyle ve bunun için zaman, mekân ve âlete muhtâc olmaksızın işitendir, herşeyi özüne nüfuz ederek, nitelik olarak derinliğine, nicelik olarak tüm ayrıntı ve cüzleriyle ve bunun için zaman, mekân ve âlete muhtâc olmaksızın bilendir!

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ
الرَّسُولِ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

9 et-Tevbe 99 Ve/Andolsun ki, o 'arabilerin içinde, ALLAH'a ve Âhret Günü'ne îmân eden var!
Ve/Andolsun ki, edinir, ne varsa infâk ettiğini, bir yakınlaşabilme vesîlesi indinde/katında ALLAH'ın!
Ve/Andolsun ki, salavâtını/bu bağlamda: *duâlarını* o rasûlün! Dikkat edin! Şu kesin bir gerçek ki, bu, ALLAH'a bir yakınlaşabilme vesîlesidir onlar için! Dâhil edecektir onları ALLAH rahmetinin içine! Şu kesin bir gerçek ki, Allah ğafûrdur, rahîmdir!

Ve andolsun ki, çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinleri içinde, ALLAH'a ve Âhret Günü'ne îmân eden var! Ve andolsun ki, o, başkalarına yardım için, hiçbir karşılık beklemezsiniz, cömertçe yaptığı harcamaları ve bu sâyede kazandığı duâlarını Rasûl-i Ekrem'in, ALLAH katında, O'na bir yakınlaşabilme vesîlesi edinir! Dikkat edin! Şu kesin bir gerçek ki, bu, Allah'a bir yakınlaşabilme vesîlesidir onlar için! ALLAH onları rahmetinin içine dâhil edecektir! Şu kesin bir gerçek ki, Allah kullarını rahmetiyle sarmalayıp azâba uğramaktan koruyandır, rahmetini yaratmış olduğu bütün varlıklara, aralarında hiçbir ayırım gözetmezsiniz dağıtandır!

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ
 وَمِنَ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النَّفَاقِ
 لَا تَعْلَمُهُمْ
 نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ
 سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ

9 et-Tevbe 101 Ve/Andolsun ki, kim varsa çevrenizdeki a'rabîlerden, onlardan, münâfıklar var!
 Ve/Andolsun ki, ahâlisi içinde Medîne'nin/günümüz başlamında: “Çağdaş Uygarlık Merkezi”nin, başka herşeyden soyunup sıyrılarak hayatlarının aslî uğraşı hâline getirmiş olanlar var nifakı! Asla bilmiyorsun onları! Biz biliyoruz onları! Azâb edeceğiz onlara iki defa/iki kat! Sonra geri döndürülürler bir azâba, azîm!

Ve andolsun ki, çevrenizdeki çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinlerinden münâfıklar yâni, aslında Hakk Dîn'e kesinlikle îmân etmemiş olan, ama öylesi işine geldiği için ve öylesi işine geldiği sürece, Hakk Dîn'e îmân etmiş olduğunu beyân edip, yalnızca görünüşte Hakk Dîn'e uygun davranarak, hakikî mü'minleri aldatan ve onlara her türlü zararı veren ikiyüzlü mefaatperestler var!
 Ve andolsun ki, “Çağdaş Uygarlık Merkezi” denilen yerlerde yaşayanların içinde, başka herşeyden soyunup sıyrılarak şeri'âta, yâni, ALLAH tarafından belirlenmiş ve konmuş, dolayısıyla da insan aklıyla çelişmesi sözkonusu olmayan temel yasa, kural ve ölçülere, bir kapısından girip, yani, ALLAH tarafından belirlenmiş ve konmuş, dolayısıyla da insan aklıyla çelişmesi sözkonusu olmayan temel yasa, kural ve ölçülere uygun davranacağını beyân ettikten sonra, işlerine gelmediği için, akılları sıra bir yolunu bulup, şeriâtin dışına çıkarak, ikiyüzlü bir menfaatperestlik sergilemeyi hayatlarının aslî uğraşı hâline getirmiş olanlar var! Asla bilmiyorsun onları! Biz biliyoruz onları! Onlara iki defa, iki kat azâb edeceğiz! Sonra büyüklüğü korkutucu olan bir azâba geri döndürülürler!

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ
وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ
وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطَؤُنَّ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ
وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوِّ نِيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

9 et-Tevbe 120 Olacak şey değildir ahâlisi için Medîne'nin/günümüz başlamında: “Çağdaş Uygarlık Merkezi”nin ve/andolsun ki, kim varsa çevrelerinde onların o a'rabilerden, geride kalmaları rasûlünden ALLAH'ın! Ve/Andolsun ki, asla rağbet etmezler nefslerine, rağbet etmek yerine nefesine onun! Bu böyledir, çünkü onlar öyle kimseler oldu ki, asla isâbet etmez onlara şiddetli bir susuzluk ve/andolsun ki, asla bitkin düşüren bir yorgunluk ve/andolsun ki, asla zayıflıktan karınlarının içe doğru çökmesine yol açan bir açlık, çekilen *fi sebîlillâh* ve/andolsun ki, asla ayak basmazlar bir yere, bir ayak basışla, ğayzına yol açan o kuffârın ve/andolsun ki, asla nâil olmazlar/kendi çabalarıyla ulaşmazlar bir düşmandan birine, bir nâil oluşla/kendi çabalarıyla ulaşmayla ki, illâ yazılmamış olsun onlara onunla bir sâlih amel! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH, asla zayi etmez ecrini o muhsînlerin!

“Çağdaş Uygarlık Merkezi” denilen yerlerde yaşayanların ve çevrelerindeki çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinlerinin, ALLAH'ın elçisinden geride kalmaları olacak şey değildir! Ve andolsun ki, onların kendi canlarını/kimlik ve kişiliklerini oluşturan herşeyi, ALLAH'ın elçisinin canından/kimliğini ve kişiliğini oluşturmuş olan herşeyden daha değerli bilip, ona asla yönelmemeleri gerekir! Bu böyledir! Çünkü ALLAH'ın elçisinden geride kalmayan, onun canını/kimliğini ve kişiliğini oluşturmuş olan herşeyi, kendi canlarını/kimlik ve kişiliklerini oluşturan herşeyden daha değerli bilenler öyle kimseler var ki, onlar *fi sebîlillâh* yani, ALLAH'ın rızâsını kazanmaya götüren kolaylıklarla dolu yolda şiddetli bir susuzluğa ve andolsun ki, bitkin düşüren bir yorgunluğa ve andolsun ki, zayıflıktan karınlarının içe doğru çökmesine yol açan bir açlığa katlandılar! Ve andolsun ki, yine onlar, Hakk ve Hakikat'i bildikleri hâlde onu, üzerini örtmek sûretiyle hem kendilerinden hem de başkalarından gizlemekte ve böylece Hakk ve Hakikat'in inkârına yol açmakta inatla ısrar edenlerin büyük öfkesini uyandıracığını bile bile bazı yerlere gidip ayak bastılar, bazı konulara girip parmak bastılar! Ve andolsun ki, yine onlar, düşmana kendi çabalarıyla ulaştılar! Bu çabalarının hepsi de “sâlih bir amel” yâni, Hakk Dîn'e îmânın gereği olan geliştirici ve ıslâh edici bir iş, bir eylem olarak yazıldı onlara! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH, Hakk Dîn'in koyduğu ölçüler ve bildirdiği emirler doğrultusunda yapılması gereken bütün işleri en güzel şekilde yaparak ALLAH'a, O'nu her ân ve her yerde görüyormuşçasına kulluk edenlerin /karşılık olarak elde ettikleri kazancın yok olup gitmesine asla izin vermez!

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا
يَقُولُونَ بِالسِّنْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ
قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا
بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

48 el-Feth 11 Diyecekler ki sana o geride bırakılanlar o a'rabîlerden: “Meşgûl etti mallarımız ve/andolsun ki, ailelerimiz bizi! Artık istiğfârda bulun bizim için!” Söylüyorlar lisanlarıyla hiç olmayanı kalblerinde! De ki: “Artık kimdir o ki, hükümrânlık gücü var sizin için ALLAH’tan bir şey elde etme konusunda, eğer irâde ederse ALLAH size bir zarar ya da irâde ederse size bir yarar? Hayır, tam tersi! Olagelmıştır ALLAH ne varsa amel ettiğinizden hep haberdâr!”

Çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinlerinden o geride bırakılanlar diyecekler ki sana: “Andolsun ki, dikkatimizi başka yönlere çekmek sûretiyle meşgûl etti, oyaladı bizi mallarımız, neyimiz varsa servet kapsamına giren ve ailelerimiz! Artık ALLAH’ın bizi rahmetiyle sarmalayıp azâba uğramaktan koruması için yalvarıp-yakar O’na!”

Onlar evrilip çevrilip-dönüşüp Hakk ve Hakikat’e de, bâtla da dönebilecek kâbiliyette tasarlanıp yaratılmış olan “akıl ve mâneviyyât merkezi” kalblerinde hiç olmayanı söylüyorlar dilleriyle!

De ki: “Eğer ALLAH size bir zarar ya da bir yarar irâde etmiş, böyle bir hüküm vermişse, O’nun bundan vazgeçirtebilecek kadar büyük bir güce sahip olan biri var mı? Kimdir o ki, böyle bir iddiada bulunabilir? Hayır, tam tersi! ALLAH kasıtlı olarak, bilerek-isteyerek yapıp-ettiğiniz herşeyden hep haberdâr olagelmıştır!”

قُلْ لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّعُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولَىٰ بِأَسِ شَدِيدٍ تَقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسَلِّمُونَ
فَإِنْ تَطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

48 el-Feth 16 De ki o geride bırakılanlara o a'rabilerden: “Dâvet edileceksiniz savaşmaya, bir kavme karşı, sâhibi çarpışmada gözü kara bir gücün, şiddetli! Katledersiniz onları ya da teslim olurlar! Artık eğer itaat ederseniz verir size, ALLAH güzel bir ecr! Ve/Andolsun ki, eğer dönerseniz, dönmüş olduğunuz gibi daha önce, azâb eder size bir azâb, elîm!”

Çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinlerinden o geride bırakılanlara de ki: “Çarpışmada gözü kara ve şiddetli bir gücün sâhibi olan bir kavme karşı savaşmaya dâvet edileceksiniz! Bu savaşta ya katledersiniz onları ya da teslim olurlar! Eğer bu dâvet emrine itaat ederseniz, ALLAH size bunun karşılığında elde edeceğiniz güzel bir kazanç verir! Ve andolsun ki, eğer daha önce dönmüş olduğunuz gibi dönerseniz kararınızdan, sözünüzden, çok büyük bir acı veren bir azâb gelir başınıza!”